Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 16 SATURDAY, JANUARY 24 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 –ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК СУБОТА, 24-го СІЧНЯ 1998 р. Ч.16 РІК CV

ПРЕЗИДЕНТИ УКРАЇНИ І БІЛОРУСІ ОБГОВОРИЛИ ЕКОНОМІЧНУ СПІВПРАЦЮ

Київ (УНІАР). — Президент України Леонід Кучма провів 20-го січня телефонічну розмову з президентом Білорусі Олександром Лукашенком.

Як повідомляє українське радіо, голови держав обговорили проблеми і перспективи двосторонніх відносин передусім економічного характеру.

Президенти узгодили основні складові механізму скасування податку на додану вартість на імпортовані товари. Вирішено, що пакет українсько-білоруських економічних документів готуватиметься на зразок схеми оподаткування зовнішніх економічних операцій між Україною і Росією, що почне діяти від 1-го лютого.

Для прискорення здійснення президентських рішень Мінськ на початку лютого має відвідати прем'єр-міністер України Валерій Пустовойтенко.

Створюють податкову поліцію

Київ(Р.Р.). — Верховна Рада України 16-го січня схвалила в другому читанні поправку до закону про Державну податкову службу України. Згідно з цією поправкою Податкова адміністрація отримала більше прав, які дадуть їй змогу боротися з тіньовою економікою.

Для цього закон доповнили п'ятим розділом про податкову поліцію. Вона контролюватиме виконання фіскального законодавства, здійснюватиме кримінально-процесуальну, охоронну та оперативно-розшукову функції. Раніше цим займалася міліція.

Податковій поліції надається право проводити досудове слідство в межах своєї компетенції та вживати заходів для компенсування шкоди, завданої державі.

За своєю структурою податкова поліція буде чисто військовим формуванням, а її працівники не несуть відповідальности за шкоду, завдану при виконанні службових обов'язків. В разі необхідности шкоду компенсує держава, тобто платники податків.

Ці поправки прокоментував заступник голови Комітету Верховної Ради з питань правової політики і судово-правової реформи Олександер Лавринович. Він сказав, що наділивши Державну податкову адміністрацію додатковими функціями, керівництво України ризикує створити в Україні „ще одного монстра з функціями слідчих і оперативних органів“. Однак ці поправки мають пройти ще й третє читання у Верховній Раді.

„Громада“ заопікувалася інтеліґенцією

Київ(Р.Р.). — У вівторок, 20-го січня, газета „Всеукраїнські Відомості“ повідомила про зустріч у штаб-квартирі партії „Громада“ керівників партії з діячами мистецтв України.

Керівники „Громади“ повідомили, що вирішили взяти під свою опіку діячів мистецтв у період злиднів і зневаги до духових вартостей. Письменники Роман Іваненко та Валерій Шевчук наголосили на видатній ролі меценатства в минулому української культури.

Як пише журналіст Денис Попович, Депутат Верховної Ради України Юлія Тимошенко сказала, що концерн „Єдині енергетичні системи України“ та „Громада“ готові допомогти українцям творцям, нехай лише скажуть, що треба зробити. Заскочена такою пропозицією творча інтеліґенція на якийсь час навіть розгубилася.

Із цієї розгубленности їх вивела „тіньовий“ міністер культури Лариса Скорик. Вона сказала, що творчий потенціял України ні трохи не поступається Франції, але на відміну від підприємницьких французів, українці ніяк не можуть його використати. Її виступ викликав дискусію.

Після виступів надійшли пропозиції щодо поліпшення видання книг, відновлення бібліотек та оживлення діяльности журналу „Сучасність“.

Учасники зустрічі домовилися про наступні зустрічі та домовлення в ділових справах.

Українські вчені винайшли нові реґулятори росту рослин

Київ (УНІАР). — Вчені Інституту біоорганічної хемії та нафтохемії (ІБХН) Національної Академії Наук України спільно з іншими науковими установами і Українською Академією Аграрних Наук створили високоефективні екологічно безпечні регулятори росту рослин нового покоління та випрацювали технології їх використання при вирощуванні понад 20 сільсько-господарських культур.

Випрацювано зручні препаративні форми понад 30 найменувань для різних форм господарювання: насінневих і кукурудзообробних заводів, колективних та приватних сільсько-господарських підприємств, власників присадибних ділянок.

Міністер України у справах науки і технології Володимир Семиноженко підкреслив, що нові технології виробництва, захисту рослин і регуляторів рослин мають величезне значення для підвищення економічного росту у державі, збільшення валового внутрішнього продукту.

Випрацювання проводиться у межах державної програми науково-технічного та інноваційного розвитку.

Нова наукомістка продукція за багатьма показниками, перевершує світовий рівень, вважають фахівці. Сьогодні, при підтримці Міністерства Науки, на базі вільних площ ІБХН шляхом їх реконструкції створено першу чергу науково-дослідного біотехнологічного виробництва регуляторів росту рослин. Потужність виробництва — 5,000 літрів на рік. Тепер на вісьмох державних дослідних сільсько-господарських станціях апробуються нові високі і критичні технології, які найближчим часом вийдуть на ринок.

Президент зменшив дефіцит бюджету

Київ. — 21-го січня Президент Леонід Кучма підписав указ, яким зменшив дефіцит державного бюджету з 3.3 відс. до 2.5 відс. валового національного продукту.

Виступаючи на пресконференції, прем'єр-міністер Валерій Пустовойтенко сказав, що указ спрямований також на зменшення державних видатків. Радник Президента Анатолій Гальчинський заявив перед тим, що указ про антикризові заходи має зменшити видатки Адміністрації Президента на 25 відс. В. Пустовойтенко додав, що Уряд зменшить число своїх працівників на 10 відс.

Рішення українського Президента підтримав Міжнародний валютний фонд, який заявив, що це зменшить тиск на гривню. Того самого дня Національний Банк України запровадив новий валютний коридор 1.80-2.25 гривні за доляр, що теж викликало схвалення в МВФ.

21-го січня віцепрем'єр Сергій Тигипко і міністер економіки Ігор Мітюков полетіли до Вашінгтону на переговори з представниками МВФ щодо виплати Україні кредиту на суму 542 млн. дол. В грудні минулого року МВФ затримав виплату 50 млн. дол. у зв'язку з тим, що державний дефіцит України був вищим від передбаченого.

За словами А. Гальчинського зменшення дефіциту здійснюватиметься за рахунок прискорення приватизації, зменшення соціяльних пільг і запозичень на міжнародних ринках.

В. Пустовойтенко, однак, заявив, що бюджетні витрати на соціяльні програми Уряд скорочувати не буде. „Навпаки, режим економії запроваджується для того, щоб ліквідувати всі борги Уряду українцям“, — сказав він в телевізійному інтерв'ю. За словами прем'єра, Уряд суворіше каратиме підприємців, які ухиляються від сплати податків.

Він також визнав, що виплата заборгованих платень залежатиме від темпів великої приватизації. З ініціятиви Уряду готується проєкт президентського указу, який скасує сертифікатну приватизацію. Після ухвалення Президентом програми приватизації на цей рік, Фонд Державного Майна плянує перерахувати до бюджету від продажу заводів більйон гривень.

Депутатів місцевих рад позбавлено недоторканости

Київ(Р.Р.). — Верховна Рада України внесла зміни до закону про статус депутатів місцевих рад. Згідно з цими змінами депутатів місцевих рад позбавлено депутатської недоторканости.

Це питання неодноразово розглядалося у Верховній Раді, але ухвалити таке рішення не вдавалося. Цього разу поправки ухвалено без обговорення, тихо і швидко. Голосування відбулося наприкінці робочого дня і пропозицію підтримала більшість парляментаристів. Віднині недоторканість зберігається тільки за 450 депутатами Верховної Ради. Їхню недоторканість закріплено в Конституції, а зміну в Конституцію внести важче, ніж окремий закон. Раніше недоторканість поширювалася на 168,500 депутатів різних рівнів.

За ліквідацію депутатської недоторканости давно виступають парляментаристи від правоцентристських національно-патріотичних сил та Григорій Омельченко, який очолює Комітет боротьби зі злочинністю. Три роки тому 59 депутатів оголосили, що відмовляються від статусу депутатської недоторканости. Деякі газети повідомляють, що за роки незалежности в Україні завдяки депутатській недоторканості 1,500 депутатів різного рівня уникнули покарання за нелегальні дії.

Вибори до місцевих рад, які відбудуться 29-го березня, уже не будуть для місцевих депутатів дахом, під яким можна сховатися від покарання за скоєні злочини. Депутати, які вдадуться до протиправних дій, відповідатимуть за них, як і інші громадяни.

Політичні коментатори пояснюють таку оперативність парляменту в цьому питанні небажанням черговий раз привертати увагу до питання про зняття статусу недоторканости з самих парляментаристів. А депутат України Олександер Лавринович зазначив, що позбавлення недоторканости депутатів місцевих рад певною мірою вигідно виконавчій владі на місцях. Представники органів самоуправління часто становлять певну незручність, а тепер з'явилася змога впливати на місцевих депутатів. Та, за словами Лавриновича, він проголосував „за“.

Палестинці шукають підтримки України

Київ (УНІАР). — 21-го січня до Києва з офіційною чотириденною візитою прибула делеґація палестинської самоуправи на чолі з головою Національної асамблеї Ахмедом Курає (Абу-Алла).

„Радий перебувати на українській землі, — сказав він на летовищі в Борисполі. — Маю намір провести переговори з урядовими особами України з різних проблем, зокрема, з питання врегулювання близько-східнього процесу, який тепер переживає вирішальний момент. Я сподіваюся на добрі результати своєї візити і також сподіваюся, що вона стане важливим кроком у розвитку дружніх стосунків між українським і палестинським народами“.

22-го січня делегація мала зустрітися з головою Верховної Ради України Олександром Морозом, з прем'єр-міністром Валерієм Пустовойтенком. Заплановано зустріч з міністром промислової політики Валентином Гуреєвим і головою Комітету ВР України у закордонних справах і зв'язках з СНД Борисом Олійником. Делеґація мала відвідати Чорнобильську АЕС та Національний Аграрний Університет.

Т. Качинскі оминув кару смерти

Сакраменто, Каліф. — Тут у четвер, 22-го січня, Теодор Качинскі признався до вини в усіх звинуваченнях федерального прокуратора, підтверджуючи, що він був відомим юнабомбером, який вбивав і калічив людей замаскованими у поштових пересилках бомбами, впродовж 18 років. Метою його кримінальної поведінки було повалити або якнайбільше пошкодити розвиткові технологічної системи в країні.

Після кількох тижнів легальних маневрів зі сторони Т. Качинского, котрий боровся зі своїми адвокатами та федеральним суддею за право контролювати розправу проти себе, він вкінці погодився на запропоноване пробачення, коли суддя Джералд Биррелл, мол., категорично відкинув його вимогу самооборони та закинув підсудному „цілеву спробу маніпулювати ходом розправи“.

Т. Качинскі погодився на узгоджену пропозицію, котра потягає за собою доживоття без права на помилування та апеляції. Приймаючи ці умови Т. Качинскі оминув кару смерти. Одначе кари смерти за його злочини можуть вимагати стейти Ню Джерзі та Каліфорнія, де від його плянованого терроризму були жертви, але прокуратури обидвох стейтів сказали, що вони не рішені чи мають продовжувати цю справу.

Католицькі єпископи вимагають скасувати санкції проти Іраку

Вашінгтон. — Зі закликом скасувати санкції проти Іраку і стриматися від застосування військової сили звернулися до Президента З'єднаних Стейтів Америки Билла Клінтона 54 американських католицьких єпископів.

Як підкреслюється у їхньому листі, від початку запровадження у серпні 1990 року санкцій від голоду і через брак медикаментів загинуло понад 1 мільйон іракців, в тому числі майже 600,000 дітей віком до п'яти літ. Економічні санкції Організації Об'єднаних Націй щодо Іраку — це зброя, яка вбиває невинних мирних громадян — такою була провідна думка конференції у Вашінгтонському клюбі преси з участю єпископів.

Щоб задемонструвати свою рішучість у намірі покласти край санкціям, три католицькі єпископи проголосили голодівку і при цьому не обмежили її ніяким певним часом. Вони питимуть тільки воду, а харчуватимуться в обсязі того мізерного денного раціону, який дістають тепер громадяни Іраку. Показуючи присутнім фотографії хворих іракських дітей, зроблені американськими католицькими священиками під час недавньої поїздки до Іраку, єпископ Томас Гамблетон сказав: „Страждання іракського народу

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ЗАБОРОНЕНО КУПУВАТИ ІМПОРТОВАНІ МЕДИЧНІ ПРЕПАРАТИ

КИЇВ. — Кабінет Міністрів заборонив закладам охорони здоров'я, які фінансуються з державного бюджету, закуповувати діягностикуми, вакцини, сироватки та інші медичні імунобіологічні препарати імпортованого виробництва, аналоги яких в достатній кількості виробляються в Україні. Згідно з постановою, перелік цих медичних імунобіологічних препаратів визначає Міністерство Охорони Здоров'я спільно з Державним комітетом медичної мікробіологічної промисловости.

ПРИЗНАЧЕНО ПРЕДСТАВНИКА УКРАЇНИ У РАДІ ЕВРОПИ

КИЇВ. — Українського дипломата Олександра Купчишина призначено представником України у Раді Европи. Досі Україна, яка три роки є членом Ради Европи, не мала там свого уповноваженого представника. О. Купчишин до свого призначення був лише виконуючим обов'язки представника у Раді Европи.

ЦВК НЕ МАЄ ТАЄМНИЦЬ

КИЇВ. — „У проведенні виборчих кампаній у нас немає жодних таємниць“, — заявив 20-го січня голова Центральної виборчої комісії Михайло Рябець під час зустрічі з представниками Організації безпеки і співробітництва в Европі. Він повідомив, що до праці у виборчих комісіях буде залучено майже 700,000 активістів. Гості особливо цікавилися тим, як організують навчання цих людей. Голова ЦВК повідомив, що Уряд виділив значні фонди для створення комп'ютерної бази виборчого процесу, що підвищить його відкритість для громадян. Керівник групи Джералд Мічел сказав, що країни ОБСЕ виявляють велике зацікавлення виборами в Україні.

ПРИПЛИВ ФРАНЦУЗЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ КОРАБЕЛЬ

ОДЕСА. — Ввечері 19-го січня до Одеси з офіційною візитою прибув сторожовий корабель військово-морських сил Франції „Командант Бризон“. За пляном перебування, командний склад корабля на чолі з капітаном другої ранги Патріса Барро мав зустрітися з керівництвом міської та обласної державних адміністрацій, старшим морським начальником та начальником Одеського гарнізону. 92 французькі моряки зі складу екіпажу мали ознайомитися з історією міста, його архітектурними пам'ятками, покласти квіти до Могили Невідомого моряка. Плянувалося також проведення футбольного матчу між збірними гостей та Одеського гарнізону. Візита корабля відбувається за пляном військового співробітництва між оборонними відомствами України та Франції.

ПІКЕТУВАЛИ ОБЛАСНУ АДМІНІСТРАЦІЮ

ЛУГАНСЬКЕ. — Ветерани війни і Збройних Сил, ліквідатори катастрофи на Чорнобильській АЕС, а також вдови загальною кількістю біля 50 осіб пікетували Луганську обласну адміністрацію, вимагаючи ліквідувати двомісячну заборгованість з виплати пенсій. За словами голови луганської Ради ветеранів Василя Смирнова, пікетування ініціювала міська та обласна Рада ветеранів, які нараховують понад 12,000 осіб. Ветерани висунули ві-моги до Президента і головною з них є вимога негайно навести лад у виплаті пенсій. Учасники пікетування заявили, що „так животіти далі вони вже не мають ні моральних, ні фізичних сил“.

ПОЛЬСЬКІ ІНСПЕКТОРИ ПЕРЕВІРЯЮТЬ ЧИСЕЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬК

БЕРДИЧІВ, Вінничина. — У місті розпочала працю група військових інспекторів з Польщі. Польські фахівці перевірятимуть на відповідність надані Україною дані щодо чисельности її військ. На цей раз інспектори працюють в навчальному танковому полку. Подібні перевірки, у відповідності до Віденського документу, проводяться починаючи від 1994 року. Цей документ визначає комплекс заходів щодо зміцнення довір'я у додатку до документу Стокгольмської конференції 1986 року. Зоною, що підпадає під ці заходи є вся Европа, її повітряний простір та морський район. Згідно з Віденським документом, країни-учасниці щорічно проводять обмін інформацією щодо збройних сил, кількости особового складу, головних систем озброєння і техніки. Будь-яка країна-учасниця, включаючи Україну, має можливість проводити інспекції на території держав, що підписали Віденський документ.

У СВІТІ

У СЕРЕДУ, 21-ГО СІЧНЯ, Китай формально запросив Мері Робінсон, комишенера Організації Об'єднаних Націй для справ людських прав, відвідати їхню країну. У повідомленні ООН сказано, що запрошення для М. Робінсон, колишнього президента Ірляндії, передано під час її зустрічі в Женеві з Ву Жіянміном, китайським амбасадором, у вівторок, 20-го січня. Там же зазначується також і те, що заплановано дальші розмови в цій справі, щоб заплянувати таку поїздку та усталити відповідну дату. Речниця ООН також заявила, що М. Робінсон є готова на „конструктивний діялог“ з Пекіном. Шен Ґуофенґ, речник китайського міністра закордонних справ, сказав, що це запрошення для М. Робінсон є спрямоване на „зміцнення співпраці з ООН у ділянці людських прав“.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ ООН ТА ІРАКУ повідомили в середу, 21-го січня, що іракський президент Саддам Гуссейн зарядив припинення усіх збройних інспекцій та переговорів на тему запідозрілих сховків готової зброї та матеріялів для її виготовлення. Реакція Ричарда Батлера, головного керівника збройних інспекторів ООН, була гострою і негайною, коли він на пресовій конференції того ж дня перед самим виїздом з Іраку заявив, що „на це я не можу і не погоджуся“. Він позвітує про свою поїздку та переговори перед Радою безпеки ООН у п'ятницю, 23-го січня, але не уважав за потрібне коментувати, як вона зареаґує на це найновіше провокуюче потягнення іракського президента. Аналітики погоджуються, що С. Гуссейн зробився таким відважним у нехтуванні ухвал Ради безпеки ООН тільки тому, що досі вона постійно йому робила уступки, а тепер приходиться його загнуздувати величезними грошовими фондами.

В АМЕРИЦІ

У СЕРЕДУ, 21-ГО СІЧНЯ, країну облетіла вістка про нові оскарження президента Билла Клінтона у невідповідній поведінці тому два роки з Монікою Лівінскою, тоді 21-річною працівницею Білого Дому. Незалежний прокуратор вайтвотерської справи Кеннет Старр видав цілий ряд судових викликів мешканцям і працівникам Білого Дому, щоб могти провадити слідство цих нових оскаржень, з яких виникають можливості додатнього оскарження Президента у бльокуванні правосуддя та віроломного свідчення. Звичайно в минулому, Президента в таких випадках перед засобами масової інформації обороняли його асистенти, але цим разом президент Б. Клінтон виступив особисто з коротким запереченням згаданих оскаржень заявляючи, „це не є правдою, я нікого не просив говорити щось іншого крім правди. Також немає будь-яких непристойних відносин, і я вповні буду співпрацювати з цим слідством. Але все це є неправдою“.

ДЕРЖАВНІ ВЛАСТІ У КЛІВЛЕНДІ минулої середи, 21-го січня, звинуватили та до судової відповідальности покликали 44-ох членів п'ятьох органів виконавчої влади за те, що продали себе торгівцям наркотиків, приймаючи від них великі суми грошей в заміну за охорону від законних переслідувань. Офіційні державні чинники стверджують, що це є найбільша цього роду акція з такими значними результатами викриття корупції серед поліціянтів, тюремних охоронців і членів найближчих співробітників шерифа. Все це було вислідом два і пів річного наполегливого слідства. Слід зазначити, що в минулому році це явище почало набирати крайових розмірів, бо подібні прояви корупції занотовано майже в кожному стейті.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Parsippany,, NJ

Політика внутрішня і зовнішня

Як завжди, з початком року американську громадськість цікавить насамперед те, яку політику проводитимуть її Президент і Уряд всередині країни, поскільки саме це визначатиме стан суспільного життя в ЗСА. Цей рік важливий і для політиків З'єднаних Стейтів, оскільки протягом нього відбудуться вибори до Конґресу та більшости урядових установ країни. В зв'язку з цим свої цілі чітко визначили обидві головні партії — Демократична та Республіканська.

Демократи, яким для переваги в Палаті Репрезентантів бракує кілька місць, старатимуться зробити все для того, щоб таки здобути там більшість, а ще краще було б — збільшити своє представництво в Сенаті. Вони також дбатимуть про те, щоб далі мати більшість в реґіональному урядуванні. Відповідно республіканці докладатимуть максимум зусиль для того, щоб не лише втримати свою перевагу нагорі, а й зміцнити її в обидвох палатах Конґресу. Отже, внутрішньо-політична боротьба між партіями очікується напружена. Та власне подібні міжпартійні "баталії" найбільше задоволяють американське суспільство, бо дають можливості для вирівнювання сил на верхніх поверхах влади і гарантують взаємну контролю починань суперників, що дозволяє суспільству в цілому йти шляхом, виробленим взаємодоповненнями програм демократів та республіканців.

Для Президента Билла Клінтона одним з найважливіших у цьому році питань буде успішне переведення виборчої кампанії як для Демократичної партії, так і для себе. Наріжним каменем успіху Б. Клінтон бачить свою пропозицію забезпечення Медікер для людей старшого віку, безробітних і тих, котрі передчасно змушені піти на пенсію. Здійснення цієї пропозиції означатиме успіх демократів, можливість показати виборцям, як представники цієї партії дбають про народ.

Ще одним полем для внутрішньо-політичного міжпартійного герцю безперечно стане освіта, про яку тепер в суспільстві говориться чи не найбільше. Як відомо, точки зору на цю ділянку суспільного життя у республіканців і в демократів діяметрально протилежні, і зверху опиниться той, чия концепція розвитку шкільництва буде більше до вподоби виборцям. Подібно розвиватимуться події навколо бюджетової та податкової політики Адміністрації Президента та її опонентів. І, врешті, не останнє місце в міжпартійних дебатах та дискусіях цього року займе питання щодо етнічних меншин і жінок, де також важко передбачити, чия — республіканців чи демократів — точка зору матиме в суспільстві більшу підтримку.

Щодо закордонної політики З'єднаних Стейтів у цьому році, то, мабуть, найліпше визначила її цілі державний секретар Меделин Олбрайт. Таких цілих М.Олбрайт бачить чотири. Поперше, Конґрес повинен підтримати виконання мирних домовлень в Дейтоні, одним з основних пунктів яких було посилання американських військ до Боснії з метою розділу воюючих сторін. Другим каменем спотикання в зовнішній політиці ЗСА є становище Сенату в справі поширення НАТО. Конґрес вважає, що тільки він, а не Президент, має вирішувати такі питання. М. Олбрайт загострює увагу суспільства на тому, що найвищий час сплатити американський борг ООН, який вже сягнув майже 1 блн. дол., та гарантувати 3.5 блн. дол. для Міжнародного валютного фонду. Невиконання цих двох зобов'язань ЗСА може позбавити З'єднані Стейти більш ніж важливих важелів впливу на міжнародну політику. М.Олбрайт, гостро скритикувавши Конґрес за ці дві справи, між іншим, наголосила, що зволікання з їх вирішенням, особливо щодо внесків до ООН, унеможливлює З'єднаним Стейтам змоблізування країн-членів ООН до спільних акцій (наприклад, проти Іраку), і в це залишене поза увагою ЗСА місце входять інші держави, проводячи в ООН політику, далеко не завжди корисну ЗСА. Останньою головною метою цьогорічної закордонної політики З'єднаних Стейтів має стати схвалення проєкту стосовно розвитку економіки Африки. Підтримка такого проєкту дозволила б ЗСА збільшити імпорт африканських товарів, підняти на вищий рівень американську технічну допомогу Африці та створити умови для заохочення бажаючих інвестувати в розвиток господарства Африки. Тим більше, що для Президента Б. Клінтона і для ЗСА взагалі Африка стає одним з найважливіших перспективних пунктів співпраці та збільшення американської присутности на тому континенті.

Петро Грицак

80-ЛІТТЯ ПРОГОЛОШЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Як відомо, лютнева революція в Росії проходила під великодержавним гаслом продовження війни аж до „побідного кінця" та поширення границь імперії. Ради „солдатських та робітничих депутатів" уважали натомість відповідним обстоювати припинення війни, й вимагали миру „без анексій і контрибуцій".

Під якими гаслами перемогли большевики?

Агітація за „хліб і мир" потім сильно помогла большевикам здобути владу у жовтневій революції, у виснаженому програною війною краї. Тому невдовзі після успішно проведеної революції большевицький „совнарком" вислав до центральних держав (Німеччини, Австро-Угорщини, Болгарії й Туреччини) парляментарів, щоб встановити на фронті перемир'я та розпочати мирові переговори у Берестї. Тим часом Українська Центральна Рада довго вагалася, що має, властиво, робити, а українське військо, яке ще недавно начислювало 300,000 вояків та майже 30 зорганізованих дивізій піхоти і кінноти, деморалізувалося нахабною большевицькою агітацією та починало кидати зброю. Так що вкінці для Центральної Ради не залишалося іншого виходу, як також післати делегатів до Берестя, де большевики (хоч ніби перед тим визнали самостійність України), в демагогічний спосіб створили „незалежний український совєтський уряд" у Харкові. Виславши, ніби в імені України, своїх представників до Берестя, большевики розпочали збройний наступ на Україну, ударяючи передусім із північного сходу, на Бахмач — Конотоп.

Безконечні дискусії у стінах Центральної Ради не помагали: що робити, щоб розпустити реґулярну армію, розкладену большевицькою пропагандою, та перейти, на час війни, на горожанську міліцію, як у Швайцарії, бо навіть у самому Києві вже починалося повстання збольшевизованих, неукраїнських елементів. Тому стало гостроюконечністю виставлення цілком нових формацій, із добровільців, „вільного козацтва", колишніх полонених галичан і буковинців, студентів університетів та старших гімназистів і військових курсантів. Земля дослівно горіла під ногами, бо переговори у Берестї почалися вже 5-го грудня 1917 року. Одначе, в Центральній Раді дальше велися довгі дискусії про міжнародне братерство й солідарність демократичних народів, соціяльну справедливість для всіх, та як поділити землю (всім по сім „десятин"), як була одна рецепта. Військова сила Центральної Ради у Києві, ще 6,000 вояків у листопаді, до яких двохтисяч тисяч надійного війська в січні швидко зменшувалася. Все таки залишки давніх шовіністичних гасел „побідної війни", що привела до анексії Галичини, Дарданелів, частини Балканів і половини Персії, тепер вже поєднаних із ідеєю „вільної, демократичної Росії, у федерації із Україною", як ще сказано у III універсалі, помалу зникали із розпалених голів дискутантів у „Педагогічному Музеї", де засідала Центральна Рада. Вкінці їм таки стало ясно, що не було іншого виходу, як також вислали делегатів до Берестя, щоб вести переговори та формально проголосити самостійність, щоб стати перед історією рівноправним, із іншими незалежними державами, субєктом міжнародного права.

Фатально спізнений IV Універсал

Справа дальше відтягалася, аж із 24 на 25-го січня незалежність таки проголошено, як IV Універсал, офіційльно датований днем 22-го січня 1918 року. Був це вияв великої державної мудрости, мимо значної популістичної реторики, включеної в цей Універсал на поданauthor В. Винниченка, щоб в обіцянках для народу „перегнати" навіть большевиків. Але саме проголошення самостійности було засадничо спізненим. Якщо б сталося це на який місяць раніше, то дало б Україні багато кращі умовини і зробило б пізнішу німецько-австрійську окупацію непотрібною. Так, зрештою, кажуть деякі історики (як, наприклад, І. Нагаєвський). Але 28-29-го січня вже вибухає в Києві повстання збольшевизованих елементів, головно з-посеред меншин, які мали чисельну перевагу над українцями в Києві.

Боротьба на місці із повстанцями сильно утруднює висилання збройних сил проти большевицьких військ під проводом М. Муравйова та В. Антонова-Овсієнка, що скоординовано наступають на Київ, зайнявши Бахмач. Бої в самому Києві закінчилися, одначе, успішно. Автор мав нагоду почути драматичний опис тих подій із доповіді видатного учасника, пізнішого генерала К. Смовського, як здобувався „Арсенал": „Ми ручно викотили гармату на площу перед головною брамою, й розпочали прямий обстріл. Після кількох сальв, большевики піддалися". На залі був також присутній один із тих гармашів, Лисий.

Гірше було із групою вояків, курсантів і членів „Студентського Куреня", висланих на північний схід проти московської інвазії. Бій відбувся коло станції Крути 29-го січня. Мимо геройської посвяти українських сил (300 осіб, пише учасник Л. Лукасевич у своїх спомінах, 750 — каже Нагаєвський, історик), проти трьох чи чотирьох тисяч червоногвардистів, бій скінчився поразкою українських патріотів. Найбільші втрати були серед узятих до полону студентів, яких (290) у варварський спосіб розстріляно, як також при відступі, коли багато учасників мусіли пробиватися одинцем. Одначе, хоча із військового боку сам бій не був успішним, він сповільнив наступ ворожих сил на Київ і уможливив затримання Києва в українських руках аж до самого підписання Берестейського договору, 9-го лютого 1918 року. У висліді Україна стала формально об'єктом міжнародного права, 264 років після злощасного Переяславського договору.

Іншого виходу тоді не було

Тепер можна часом ще почути хитро-мудрі арґументи, що підписання Берестейського договору було політичною помилкою. В той час, одначе, не було іншого виходу, щоб якось урятувати Україну перед інвазією примітивних варварів, здатних (як і тепер показалося) до нечуваних злочинів проти мирного населення. Большевики, за 19 днів перебування в Києві, знищили більш як 10,000 людей, між ними 2,600 колишніх царських старшин. Інші більші військові формації, що тоді там перебували, також воліли піддатися німцям, як от польський корпус ген. Довбує-Мусніцкого, у числі 26,000, та розформуватися. У той самий час 50,000 „чехословаків" подалося аж на Сибір, тільки щоб не опинитися в большевицьких руках.

Коли українські частини повернулися до Києва 1-го березня 1919 року, кияни віддихнули спокійніше. Вони, і зрештою цілий край, дістали принайменше одноріний перепочинок від большевиків! Ніхто в той час не міг знати, що німці зірвуть Берестейський договір та переведуть гетьманський переворот. Єдиною сатисфакцією для українців сьогодні можуть бути, на підставі тих подій, ось які факти: Україна, хоч на короткий час, стала формально незалежною державою. Українці, як показав бій під Крутами, готові до загину битися за свою незалежність та недвозначно бажають стати державними народами. Також Муравйова невдовзі большевики самі розстріляли „за зраду". Та сама доля судилася 20 років пізніше Антонові-Овсієнкові.

Любов Проць

* * *

Життя — омега. Альфа — зеренце.
Буквар той — найдревніший. Правда, світе?
Землі моєї лагідне лице
З цих починалось найсвітліших літер.

Слова у нім складали не роки —
Віки поважні з почтом і з роками.
Складали: хліб. Писали від руки.
Воно найперше. Перше після „мами".

А з вістря дзвінко скапнуло: Дніпро.
І забриніла хвиля солов'їна.
Та впало в подив і саме перо,
Як склалося пісенне: Україна!

І вже дощі блакитні між рядків —
Мелодія, далека і чарівна.
Вже душі рве з корінням, рве з віків
Та пісня, що співає Чураївна.

...А потім стало: кобза і Кобзар,
Калина і барвінчок хрещатий...
Гортаю найдревніший той буквар —
Із нього не одному починати.

З ним тихо говорити віч-у-віч,
Себе творить по крихті, по пилинці.
...Дощів блакитні шлейфи по траві
І золота росинка на травинці.

Це небо... Ця земля... Цей дивоцвіт...
Хіба знайдеш у світі щось рідніше?
...А дощ зеленим пише заповіт
Щасливим внукам, що прийдуть пізніше.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про різні поняття національних свят

Якось з оголошення, що в цьому тижні відбувається наукова конференція в Ню Йорку з участю провідних наших істориків та літераторів так тутешніх, як і гостей з України з приводу 80-річчя української революції і проголошення незалежности, насунулися мені різні-прерізні думки та питання, на які ніхто не дасть логічної відповіді.

А ті питання торкаються того, як дуже ми усі міняємо свої погляди — коли і які національні свята відзначати та як місцево їх пересеґреґувати і допасувати. Тут ще до моїх сумнівів додав певну дозу гіркоти народний депутат Михайло Косів своєю статтею у часописі „За Вільну Україну", яка у своєму заголовку також має питання: „Доки і коли?". І він порушив справу святкування 22-го січня 1918 року із проголошенням універсалів, як день самостійности і державности України, протиставляючи це свято нещасному відзначенню Жовтневої революції та загального державного святкування в Україні з дорученням Президента 7-го листопада. На кінці своїх міркувань М. Косів пропонує офіційно прийняти в Україні як державні свята, поруч із загально відомими церковними, 28-го червня День Конституції України, 24-го серпня День Незалежности, 9-го травня день закінчення Другої світової війни, а як святочні робочі дні — 22-го січня День Соборности України, і 1-го грудня День Єдности.

Все це однак далі стоїть лише у формі пропозицій, а на практиці воно зовсім інакше. Бо на практиці та в житті нашої спільноти чи в Україні, чи в діяспорі якось всі ці великі патріотичні свята ідуть всуміж, в залежності хто, де і як їх надумує відзначати, а передусім достосовує їх до вимог обставин, коньюнктури чи забарвлення політичних симпатій.

І саме тому так дуже хочеться поставити питання руба, чи можна нам довільно гратися тими пропам'ятними датами нашої історії і чи можна їх вагу і вальори міняти, як рукавички, кому і як захочеться. Хто візьме на себе право їх згідно з історичною правдою посеґреґувати, щоб ніодна із тих дат не була забута, поминена або відсунена, а яка вже неактуальна?

Ми свідомі того, що однією із причин існуючого хаосу є потужний тиск далі сильних лівих сил і рутина довгих років „святкування" завжди тих самих дат в Україні. Ми знаємо також, що певна байдужість, яка після ейфорії 24-го серпня 1991 року огорнула нас по цей бік океану, а й на всіх просторах поселення українців, вплинула на форму відзначування національних річниць. Але не забуваймо, що все це разом має неґативний „збаламучуючий" вплив на молоде покоління, яке вже справді не знає, що, коли і як треба їм відзначати. Характеристичним було недавнє завваження молодої людини, яка з полегшенням ствердила, що вже не мусить бути в найближчу до 22-го січня неділю на спільних відзначеннях в церкві чи на „академії" в односторі тому, що тепер свято державности тільки 24-го серпня, або 30-го червня, як ще інші уважають. Цікаво, чи тепер 22-го січня національні прапори принаймні в Києві?

От так поділили ми найважливіше національне свято України на частини, хто, як і де того вимагає і так воно й поділене в історичних підручниках, особливо в давніх, які все ще уживають у школах тут і там.

Добре, що в Ню Йорку відбувається наукова конференція з приводу рівної дати проголошення незалежности та державности. Питання тільки скільки ця конференція збере молодих українців та наскільки вона нас з'єднає для майбутнього спільного відзначування великих національних свят. А може нам примариться і листопад, і січень? Невже ж 22-го січня, то лиш гірка фата морґана з посмаком крові й незвичні віками свободи на устах? Невже фата морґана, чи таки держава і Україна?

О-КА

Юрій Осік,
Караганда

Ю. Кондратюка шанують в Караґанді

Минуло заледве два десятки років з того часу, як в Україні ім'я засновника теоретичної космонавтики Олександра Шаргея-Юрія Кондратюка стало відоме широкому загалу. За цей час дослідники відкрили чимало нових деталей його сповненого драматизму життя. Цікаві подробиці переповіла мені однополчанка Юрія Кондратюка — Ольга Павленко, жителька міста Караганди (Казахстан). Ось як це трапилось.

Матеріяли про Юрія Кондратюка я почав збирати давно. А на початку квітня минулого року, непередодні Дня космонавтики, підготував радіопрограму, присвячену ювілярові, яка вийшла в етер Караґандинського обласного радіо українською мовою. Через кілька днів мені зателефонувала незнайома жінка і відрекомендувалась: „Я — Ольга Павленко, Юрій Кондратюк був моїм однополчанином. Мені довелось бачитись з ним". Звичайно, ми відразу домовились про зустріч.

О. Павленко народилась на Сумщині, в селі Знобь-Новгородське Середино-Будського району. Пізніше проживала і навчалась в школі в сусідній Брянській області. Там і застала її війна. Коли німці підійшли близько, дівчина прихопила санітарну торбу і почала відходити з частинами Червоної армії. А в жовтні 1941 року, уже в Калузькій області, офіційно була зарахована в 62-ий стрілецький полк Київської ополченської дивізії міста Москви. Своє 17-річчя вона зустрічала вже на фронті. В цьому полку від перших днів війни служив рядовим чоти зв'язу Юрій Кондратюк. Може видатись дивним, що так недбало, так низько поціновувались на війні його кваліфікація і досвід: він був досвідченим механіком, винахідником і конструктором, хоча не мав офіційних наукових звань і реґалій. Та Ольга Павленко розповіла, що поряд з нею працював рядовим санітаром відомий тоді в московських наукових колах професор Морозкін, і такі випадки не були поодинокими.

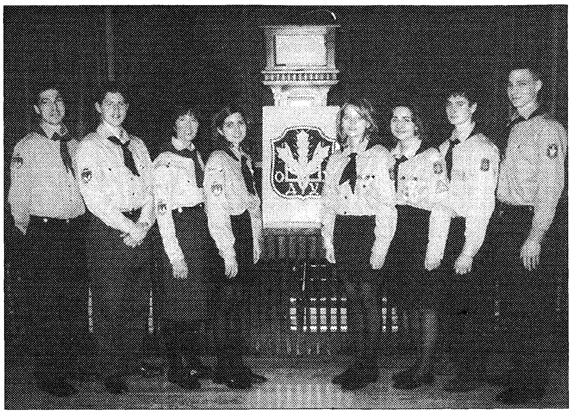
На початку жовтня ополченська дивізія утримувала натиск фашистів на калузькому напрямі. Під час жорстокого бою 3-го жовтня червоноармієць Ю. Кондратюк під ворожими кулями пішов лагодити пошкоджену лінію зв'язку і не повернувся. Багато років дослідники вважали цей день датою смерті вченого і наводили її в публікаціях. Та насправді тоді він не загинув і не потрапив у полон.

Під час зустрічей з дослідниками Ольга Павленко пригадувала, що в кінці листопада 1941 року, коли полк розміщувався в селі Ферзиково, до них в хату, де замешкала санітарна служба, завітали на „вогник" полкові командири. Разом з ними був високий худорлявий вояк, який ще зовсім недавно служив в полку. Він сидів і тихо, але гарно співав. З кількох пісень запам'яталась арія індійського гостя з опери „Садко". Голос приємний, сріблистий, схожий на голос Вадима Козіна. Більшість слухачів були знайомі з теоретичними працями Юрія Кондратюка і з повагою ставились до нього. Старший полковий фельдшер Софія Яхонтова тоді назвала його великою людиною і великим вченим. Цю єдину зустріч з Юрієм запам'ятала Ольга Павленко на все життя. Вона запевнила біографів і дослідників творчості Ю. Кондратюка, що в листопаді 1941 року він був ще живий. Але документальних підтверджень не було. Вони зявились тільки 1988 року, коли було знайдено дві листівки з автографами вченого: одна датована днем 5-го грудня 1941, друга — 2-го січня 1942 року. Лист до Ю. Кондратюка, відісланий з Уфи 4-го січня, повернувся назад через відсутність адресата. Ймовірно, що коли після жовтневого бою ополченці залишали позиції і відходили, частина вояків, з якими був і Юрій Кондратюк, не встигла перебазуватися і пізніше ввійшла до іншого підрозділу 194-ої стрілецької дивізії. Отже, остання сторінка життєпису вченого ще не розкрита — невідомі час його загибелі і місце поховання.

Закінчила війну Ольга Павленко в Будапешті лейтенантом медичної служби і повітряно-десантної дивізії. Потім був фізико-математичний факультет педагогічного інституту, вчителювання на Брянщині і з 1959 року — в Караґанді. Та скромнуча зустріч з Юрієм Кондратюком на все життя залишилась в пам'яті Ольги Павленко. Захоплення великим вченим-однополчанином вона зуміла передати своєму чоловікові Федорові, також фронтовику. Так передати, що він, педагог-історик за фахом, до сьогоднішніх днів разом з дружиною зустрічається з громадськістю, найчастіше — з караґандинськими школярами, щоб розповісти їм про полтавського пророка. Сповнений гордості і захоплення своїм великим земляком — Федір Павленко сам родом з Полтавщини — він написав поему про життя і творчість Юрія Кондратюка. Велику роботу для вшанування пам'яті визначного вченого подружжя Павленків проводить в раді ветеранів ополченської дивізії під керівництвом Бориса Романенка — учня і співпрацівника, а пізніше біографа Ю. Кондратюка.

22-го червня виповнилось сто літ від дня народження Олександра Шаргея-Юрія Кондратюка. Неповних 45 років відмірено було йому земного шляху. Та за цей час він зумів прокласти людству шлях у Всесвіт.

ОДУМ в Міннеаполісі відзначає роковини Крут і Базару

Група одумівців в часі відзначення роковин Крут і Базару (зліва): Зенон Давидович, Данило Куданович, Наталка Ріланд, Наталка Ярр, Галя Ярр, Валя Ярр, Григорій Куданович, Андріян Давидович.

Було колись, коли героїчні бої української молоді з північним наїзником біля станції Крути відзначалися щорічно молодечими організаціями в українських громадах. Разом з цим плекалося в молоді почуття патріотизму і відданости далекій батьківщині, звідки вирвалися у вільний від комунізму і жорстокого переслідування світ їхні батьки. Битва під Крутами означала початок життя Української Народної Республіки — незалежної української держави 1918–21 років.

Дещо пізніше в році відзначався героїчний чин українських воїнів біля містечка Базар. Там 359 козаків і вояків армії УНР вибрали смерть замість зради української незалежної держави.

На жаль, колись світлі історичні дати боротьби народу за державну самостійність, дати героїчних подвигів і саможертви поволі затираються в пам'яті людей. Тепер присвячуємо свою увагу до більш сучасних часів, тобто часів мирного проголошення незалежности України в 1991 році.

Тяжко порівняти ці дві дати — два проголошення державности України в біжучому столітті. Це два протилежні полюси: перший — запекла боротьба зі зброєю в руках проти загарбників з чотирьох сторін, кожен з них намагався відкусити для себе кусок України. Тоді була відвага, героїзм, тяжкі нерівні бої борців за волю України; другий — мирний розвал гнилої імперії, дещо з ваганням проголошення Верховною Радою незалежности України, відсутність боротьби та будь-яких істотних змін у адміністрації країни, брак патріотизму, низька національна свідомість народу та поширене негативне ставлення до ідеї незалежности України.

Філія Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) в Міннеаполісі повернулася до недавніх традицій відзначення героїзму борців за українську державу, які впали від ворожих куль біля станції Крут і містечка Базару в нерівнім змаганні за незалежність в часах Української Народної Республіки.

В неділю, 14-го грудня 1997 року в українській православній церкві св. Михаїла відбулася Панахида в пам'ять загинувших молодих патріотів вільної України. Після цього в авдиторії церкви зібралася чисельна громада, щоб вшанувати героїв цих двох подій нашої недавньої історії. Валя Ярр, голова філії ОДУМ, виголосила реферат про Крути, а Зенко Давидович після неї реферат про героїв Базару. В словах цих одумівців особливо наголошувались історичні приклади відданости батьківщині і готовість молодих вояків армії УНР іти на будь-яку жертву, включно зі смертю, в боротьбі за волю народу. Теперішні дні не вимагають збройних змагань, ані найвищих жертв, але ідея боротьби за волю народу та допомога йому в тяжких умовах становлення самостійної державности України повинна жити між нами, і праця для добра держави і народу є обов'язком кожного з нас. Так твердили молоді доповідачі.

В мистецькій частині виступили: з декламацією твору „Крути" Ананій Кушнір, а Оля Хоролець з розповіддю про свою недавню поїздку в Україну та відвідини з групою туристів місця бою студентського куреня біля станції Крути з комуно-московською армією Муравйова. Завдяки старанням та фондам українського об'єднання „Броди", там тепер споруджено вишоку могилу, на якій установлено пропам'ятну плиту з написом про геройський чин молоді під Крутами. Ані держава, ані Уряд, ані місцева адміністрація не були ініціторами чи співучасниками створення цього пам'ятника молодим воїнам УНР. Щобільше: місцеві жителі нічогісінько не знають про цю історичну подію і навіть не знають, як до цієї могили добратися. Лише після багатьох випитувань і розшуків вдалося її знайти. Така болюча дійсність в житті нашого народу.

Тут, в далекій Америці, ми багато більше знаємо про ці далекі події. Тому з приємністю відзначаємо цю ініціятиву молоді ОДУМ. Сподіваємося, що в Україні колись таки буде поширюватись правдива інформація з сторінок історії України. Молодь повинна мати своїх героїв і приклади для неї в житті і будуванні своєї держави. І коли ці події замовчувались комуно-московською владою продовж 75 років, тоді для нас прийшов час укріпити правду про героїчну боротьбу попередніх поколінь і жертву, яку вони, не вагаючись, склали на вівтар своєї батьківщини.

Д-р А. Лисий

ВИСЛІДИ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ УНС ЗА ГРУДЕНЬ 1997 РОКУ

У грудні минулого року наші відділові секретарі та професійні організатори виявили велику активність, яка дала гарні висліди. До Головної Канцелярії вплинуло 158 членських аплікацій на суму 2,544,200 дол. забезпечення

Найкращі осяги мали поміж відділовими організаторами: Михайло Турко, Відділ 63-ій — 9 членів, Степан Гавриш, контролер УНС і секретар Відділу 83-го — 8 членів, та по 7 членів дали Віра Крива, Відділ 174-ий, і Мирон Пилип'як, Відділ 496-ий. Відгукнулися в тому місяці секретарі, які впродовж 1997 року не виявляли організаційної активности. Наші професійні організатори, які впродовж раніших місяців року постійно працювали, у грудні дали 29 нових членів на загальну суму забезпечення 1,584,200 дол.

Щира подяка всім нашим організаторам за їх щедру працю для росту УНСоюзу. Віримо, що грудневий запал до організування нових членів не вгасне, але й перенесеться на чергові місяці біжучого року.

Католицькі...

(Закінчення зі стор. 1)

просто вражають. Треба знайти інші способи розв'язання проблеми і припинити несправедливі з морально-етичної точки зору санкції, у висліді яких гинуть діти".

Згідно з даними Дитячого фонду ООН, оприлюдненими у грудні минулого року, 960,000 іракських дітей страждають від недоїдання. Рік перед тим цей же фонд інформував, що кожного місяця в Іраку від хвороб і голоду вмирає 4,500 дітей віком до п'яти років.

ЗВЕРНЕННЯ

До української громади в ЗСА

Доля дальших реформ та утвердження демократичних процесів в Україні залежатиме в значній мірі від результатів загальних виборів, що відбудуться 29-го березня 1998 року. Провідні держави світу, інвестиційні кола, зосереджують свою увагу на ці ключові для майбутнього України вибори.

Координаційний Комітет Допомоги Україні у співпраці з Інститутом Державности і Демократії, неприбутковою громадською організацією в Україні, що працює три роки над утвердженням установ в Україні, готується координувати зусилля спостерігання за виборами. Вже запрошені спостерігачі від інших держав та готується летючки, які пояснюють громадянам України вагомість участи у виборах. Потрібно зробити ще багато. Необхідно включити громадських активістів у ролі спостерігачів на виборах, надрукувати летючки та подати повідомлення в місцеву пресу. Також потрібно включити до виборчого процесу широкі кола української молоді.

Координаційний Комітет Допомоги Україні звертається до вас з проханям надати фінансову підтримку, призначену на заклики до численної участи у виборах та на спостерігання за виборами. Ваші пожертви допоможуть забезпечити вільні та справедливі вибори 29-го березня 1998 року в Україні. Датки просимо слати на адресу: Coordinating Committee to Aid Ukraine, 16 Manger Rd. West Orange, NJ 07052. Ці датки на ККДУ є звільнені від оподаткування.

ККДУ

До 75-річчя д-ра В. Марчука — лікаря і патріота

Приємно нам поінформувати наше українське громадянство тут в діяспорі і в Україні, що 20-го серпня 1997 р. д-рові Василеві Марчукові сповнилося 75 років його трудолюбивого життя.

Із цієї нагоди родина ювілята запросила його приятелів до себе на гостину, щоб цим святочним прийняттям відзначити день його уродин.

Крім близької родини і сватів прибули також близькі лікарі — приятелі ювілята: подружжя Хрептовські, Коленські, Дудяки, Пундії і Зірка Цимбаліста, а також родина з Канади. Наспіли привіти від сестри з України і від генерального консула України Віктора Кирика.

Від лікарів слово і „многоліттє" мав д-р М. Коленський, а від родини щирі побажання зложив зять ювілята Михайло Хариш. Потім всі заспівали „Многая літа" та весело провели цей ювілейний день.

Слід коротко згадати про життєвий шлях ювілята. Д-р В. Марчук народився 20-го серпня 1922 р. в с. Олеськ, Володимирського повіту, на Волині, в селянській родині Миколи і Марти з дому Чухрій. Середню освіту закінчив у державній гімназії у Володимирі Волинському, а матуру склав у Рівному в 1942 році.

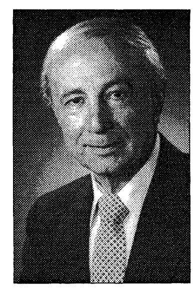
По матурі вчителював один рік, а в 1943 році почав медичні студії у Львові. По закритті медичного інституту у Львові в 1944 р. був призначений на фамулятуру в міському шпиталі в м. Закопане, Польща.

Через приватні зв'язки вдалося йому дістати папери на виїзд до Праги, Чехо-Словаччина, де замешкав у студентському гуртожитку та поробив старання на студії в Карловому університеті. На жаль, німецька влада його не прийняла, але вислала на примусові роботи до Німеччини. Там працював на фабриці аж до закінчення війни.

Після війни переїхав до Мюнхену та продовжував свої медичні студії на Людвик Максиміліян університеті, які закінчив у 1950 році. Під час студій мешкав у студентському гуртожитку та був активним членом української православної парафії на Дахавер вул. Крім того, був активним членом Українського Студентського Товариства і був його головою через один рік та брав активну участь на з'їздах ЦеСУС в Мюнхені.

В 1950 році виемігрував до ЗСА і замешкав в Чікаго. Після відбуття інтерншіпу в Сідар Репідс, Айова, почав свою спеціялізацію в загальній хірургії в лікарні „Сейнт Елізабет" в Чікаго та успішно склав свої нострифікаційні іспити. На другому році резидентури був покликаний до американської армії, як лікар в рангі старшого лейтенанта. В травні 1953 року по відбутті військового вишколу, був висланий до Японії, а потім до Кореї, де відбув свою службу як батальйоновий хірург важкої артилерії на фронті на протязі 16 місяців.

Повернувшись щасливо до ЗСА, відбув решту своєї військової служби у військовому шпиталі в Тексасі. З поворотом до цивільного життя використовує ветеранську програму і продовжує спеціялізацію в загальній хірургії в Клівеленд-Ліма, Огайо. В 1956 році він одружився з Оксаною Голіян, з якою потім мав четверо дітей: Ліду, Данила, Марту і Марічку та восьмеро внуків.

Д-р В. Марчук

В 1957 році родина переїжджає до Іллиной, де д-р Марчук відкриває свою приватну лікарську практику і продовжує свою спеціялізацію на протязі двох років в Гінсдейл шпиталі і при Іллинойському стейтовому університеті та успішно складає всі іспити на дипломованого хірурга.

Потім він стає членом Колегії американських хірургів, членом Асоціяції хірургів Дю Пейдж, Іллинойського і Крайового медичних товариств.

Рівночасно включається у громадсько-церковне життя української громади в Чикаго, стає активним членом української православної парафії катедрального собору св. Володимира, спершу членом, а потім заступником голови Управи, головою батьківського комітету Школи Українознавства, до якої доїжджали всі четверо їхніх дітей.

Крім того, від самого початку був активним членом Українського Лікарського Товариства Північної Америки та головою Іллинойського Відділу УЛТПА в 1973-75 роках, а потім головою Головної управи УЛТПА в 1987-89 роках. Давав цікаві доповіді на лікарських з'їздах та дописував до „Лікарського Вісника" на хірургічні теми. Будучи головою Головної управи УЛТПА, був активним співорганізатором величавого 2-го Конгресу СФУЛТ в 1988 році у Відні, Австрія, а потім брав активну участь у конгресах СФУЛТ в Україні.

В 1988 році відбув подорож разом із д-ром М. Коленським в Україну на зустріч із Товариством „Україна" в Києві. Ця зустріч дала початок до дальших заходів для позитивного розв'язання на дозвіл 3-го Конгресу СФУЛТ в Києві та у Львові в 1990 році. Цей конгрес був найбільшим із усіх конгресів, які слідували щодва роки (в Харкові в 1992 році, в Дніпропетровському в 1994 році та в Одесі в 1996 році).

Приємно відзначити, що подружжя Марчуків візначило 39-ліття подружнього життя на Хортиці в 1992 році біля славного і найстаршого дуба України та пізніше на бенкеті конгресу в Одесі, про що гарно згадує в дописі про останній Конгрес СФУЛТ його президент д-р Павло Джуль. В 1994 році перед конгресом лікарів в Дніпропетровському, вперше по 50-ти роках відвідав з дружиною рідні Олеськ та Володимир.

Д-р Марчук і його дружина Оксана завжди стараються помагати Україні. Вже в 1990 році, будучи в Києві на конгресі, при допомозі д-ра Юрія Щербака, зложили допомогу дітям в лікарні Пуща-Водиця. Крім того вони є щедрими жертводавцями на українські культурні і церковні цілі.

Рішенням Управи УЛТПА в 1989 році він вперше запросив на з'їзд УЛТПА в Чикаго, д-ра Любомира Пирога, як першого лікаря-гостя з України, який був вибраний почесним членством УЛТПА. Після нього слідували відвідини проф. Михайла Павловського — ректора Львівського Медичного інституту, д-ра Геннадія Книшова — васкулярного хірурга з Києва, д-ра Юрія Спіженка — міністра охорони здоров'я, д-р Максима Драча, д-ра Мелетія Костицького, проф. Ярослава Ганіткевича та інших.

Окремою прикметою д-ра Марчука, як голови УЛТПА, було його щире і дружнє зацікавлення молодим медичним доростом і він старався притягнути його в ряди нашої організації.

За його цінну і жертвенну працю для товариства, з'їзд делегатів в 1989 році відзначив його почесною грамотою УЛТПА. А з нагоди його 75-ліття, президент шпиталя в Гінсдейлі та керівник штабу лікарів відзначив його почесною грамотою за 40-літню працю для шпиталю.

Хай цих кілька рядків буде нашою подякою для нашого визначного колеги-лікаря.

Д-р Павло Пундій

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ УРЯДУ президента Билла Клінтона повідомили у вівторок, 20-го січня, що списки допомоги потребуючим вперше за минулих 25 років зменшились до нижче 10 млн. осіб. Урядові установи звітують, що всього чотири відсотки американських громадян користуються державною допомогою потребуючим.

Миколаївські святкування в школі св. Юрія в Ню Йорку

Миколаївські святкування відбуваються у нас в Ню Йорку кожного року. Цього року вони були найбільш урочисті. До них завчасу приготовлялись бандуристи школи св. Юрія, які майже три місяці перед тим були зорганізовані.

В мистецтві, а в музиці зокрема, головно виконавській, цілком імперативним є правило: „Хто тяжко працює, того легко слухати".

Часу до підготови було небагато, тож бандуристам довелось працювати солідно. Одначе існують всілякі легенди про немовби вроджену здібність, що випливає від таланту, проявляється в легкості все опанувати і не вимагає тяжкої праці.

Одного разу запитали визначного піяніста: „Після сорока років успішної праці, який рецепт на успіх можете дати молодим піяністам?". Він відповів „Вісім годин щоденної праці".

В кобзарському світі були колись віртуози, які ось як славний Вересай на дуже примітивній бандурі осягнув вершка майстерности. Мабуть, найбільше записів залишилось після покійного д-ра Зеновія Штокалка і Василя Ємця.

Організаційна праця з молоддю проводиться в широкому, загальниковому і принциповому пляні. Але існує вужче, специфічне і конкретне завдання. Бо не завжди вистане зайняти увагу дитини якою-небудь діяльністю, аби тільки, як то кажуть, не була на вулиці.

Ми часто зауважуємо, що діти між собою говорять тільки по-англійськи, а мову українську трактують як чужинецьку. В чому причина? На мою думку, причина криється у формалістичному ставленні до українознавства, до всього комплексу духовности. Не виховується в учнів почуття гордости до своєї нації.

Піклування про серце молоді — це без сумніву наше найперше завдання.

Музична культура кожного народу має свої особливості. У нас українців найхарактернішим є кобза-бандура.

На закінчення ми зауважили, що ціла сцена була засіяна бандуристами. Було їх аж 14.

Програма почалася їх виступом. Вони заграли п'ять колядок. Присутні прийняли їх оплесками. Пізніше св. Миколай роздав подарунки. На закінчення відспівали декілька колядок.

Микола Чорний-Досінчук

Св. Миколай в Ню Йорку.

ПОДІЇ

РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ

Чикаго. — Місцева організація „Рух допомоги незалежній Україні" влаштовує різдвяний концерт під гаслом „Колядуємо Україні", який відбудеться у неділю, 1-го лютого, в катедрі св. Миколая, ріг вул. Митрополита Шептицького і Єпископа Ґабра (Овклі і Райс). Початок о год. 1:30 після полудня. Вступ — 5 дол. Увесь дохід призначений на допомогу Україні. Участь братимуть хори „Євшан зілля", „Об'єднані бандуристи ‚Рідної школи' й ОДУМ", „Крилос", Хор Християн Євангельської Віри, Хор при церкві св. Андрія — Блумінгдейл, „Прометей", „Боян", „Славутич" та „Сурма".

ТАБОРИ „ПТАШАТ" НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка. — Плем'я пластунок „Перші стежі", Комісія „Таборів Пташат" повідомляє, що цьогорічні табори „Пташат" відбудуться двома турами: 28-го червня-5-го липня й 5-12-го липня ц. р.

Діє новий Відділ Юнацтва СУМ у Ґошен

Під сумівським гаслом „Бог і Україна", 53-ій Відділ Юнацтва СУМ „Львів" у Ґошен, Н. Й, почав другий рік свого існування і виховної праці, беручи участь у Службі Божій і Панахиді в пам'ять провідника ОУН Степана Бандери дня 19-го жовтня 1997 року в парафії св. Андрея у Вашінґтонвіллі, Н. Й., Відділ СУМ „Львів", який має 17 членів юнацтва від 4 до 12 років життя, очолює Булава в такому складі: Андрій Бігун — булавний; Христя Бігун — секретарка; Люба Ґенсьор-Садницька — головна виховниця; Ніна Ступак — культурний референт. Батьківський комітет очолює Софія Ґафіч.

Сходини роїв юнацтва відбуваються кожної середи від години 6-ої до 8:30 вечора у приміщенні середньої школи і включають проби народних танців під керівництвом Ніни Ступак. Цього року рій „Лиси" під проводом виховниці Люби Ґенсьор-Садницької (5–8-літні) і рій „Вовки" під проводом виховниці Христі Бігун (9—12-літні) будуть здавати перші юнацькі іспити. Святочними апелями в сумівських одностроях відзначуємо історичні та національні річниці і постаті.

Минулого 1997 року Відділ „Львів" перший раз взяв участь в Юнацькому Злеті СУМ в Елленвіллі, де юнацтво успішно змагалося в конкурсах роїв і слова, у мистецьких виступах і у спортових змаганнях, разом з 500 сумівцями східнього побережжя ЗСА. Гордимося, що рій „Вовки" здобув друге місце в конкурсі роїв (в якому змагалися 10 роїв того ж віку), і юначка Вікторія Долішна здобула перше місце в конкурсі слова. Танцювальний гурток „Черемош" гарно виконав танець „Козачок".

У виховній програмі цього року плянується діточу маскараду, коляду, день писання писанок, стійку при Божому гробі, свято матері, свято героїв, участь у юнацькому злеті, відсвяткування Дня Незалежности України і перебування на літніх сумівських таборах.

Двадцять українських родин повіту Орандж, Н. Й., з'єднались і зорганізувались з спільною думкою, яка висловлена в пісні „Сумівські вогні": „Дай нам, Боже, для рідного краю українські серця зберегти!"

Зайняття роїв юнацтва.

Київське „Динамо" перед чвертьфіналом в Лізі Европейських Чемпіонів

Починаючи від 5-го січня ц. р., київське „Динамо" перебувало в м. Руйт, Німеччина, де розпочало перший етап підготови до другої половини футбольного сезону і особливо до чвертьфінальних поєдинків з чоловим італійським клюбом „Ювентус". Продовж двох тижнів перебування в Руйті кияни поруч заавансованих тренінґів відбули важливі товариські змагання з клюбами німецької Бундесліґи, як теж з аматорським клюбом Вайнштадт.

На особливу увагу заслуговує гра з лідером Бундесліґи–ФК Кайзерляутерн, з яким українські футболісти виграли вислідом 3:1. Вже в 2-ій хвилині гри болгарський „леґіонер" Христоф здобув для німців ведення 1:0, але наприкінці першої половини В. Маковський вирівняв — 1:1. В другій половині кияни задавали тон у грі і чергові ґолі для „Динамо" здобули Шевченко і Дмитрулін.

9-го січня ц. р. кияни мали відбути зустріч з чоловим російським клюбом „Ротор" з Волгограду (його тренером є українець Прокопенко), але з причини, що цей клюб не зміг прибути на час до гри, „Динамо" відбуло зустріч з клюбом Вайнштадт. Цим разом українські футболісти виграли погромним вислідом — 8:0. Ґолі для наших футболістів здобули: Ребров—2, В. Маковський—2, М. Маковський, Косовський, Шевченко і Каладзе.

Перед виїздом на турнір так зв. „співдружности" „Динамо" мало відбути кілька зустрічей з клюбами Штутґарт, Карлсруге і бременським „Вердером", де вже виступає Максимов — футболіст „Динамо" і збірної України. В підготові в Руйті брало участь усіх 44-ох футболістів, тобто усі три дорослі дружини „Динамо". В зустрічі з ФК Кайзерляутерном в складі „Динамо" виступали: Шовковський, Радченко, Каладзе, Боженар, Головко, Михайленко, Федоров, Дмитрулін, Волосянко, Белкевич, Калітвінцев, М. Маковський, Косовський, Герасименко, Ребров, Гусин, В. Маковський, Шевченко. В останньому часі зауважується рух українських футболістів, які повертають з російських клюбів назад в Україну. Почали повертатися і „леґіонери" навіть з-поза океану. Позначився цей рух вже і на складі київського „Динамо", де в Руйті проходили проби українські „поворотці" Волосянко, Ковалюк, Радченко, Герасименко, брати В. і М. Маковські. З Грузії переїхав член репрезентації, талановитий середній помічник Какгі Каладзе. Ще перед чвертьфіналом в Італії (4-го березня ц. р.) з „Ювентусом" „Динамо" відбуде фінальну підготову в Ізраелі, де проведе кілька товариських змагань. Мільйони любителів футболу в Україні і діяспорі очікують на цей чвертьфінал з великою увагою і надіями, що „Динамо" розпочне другу половину сезону ще в сильнішому складі. Президент „Динамо" Григорій Суркіс, як і Валерій Лобановський, роблять усе можливе, щоб їх підопічні вийшли в зустрічі з чоловим клюбом Італії і Европи якнайкраще.

Київське „Динамо" — не єдиний футбольний клюб в Україні, що змінює свій склад і змагає в Україні і Европі до вершин. Успіхи футбольної репрезентації України, київського „Динамо" дають поштовх іншим українським клюбам до реорганізації і підсилення своїх складів. Заохочує теж повернення ряду чолових „леґіонерів", які досі грали головно в російських клюбах. Серйозно підготовляється до другої половини сезону полтавська „Ворскла", що викликала сензацію, заанґажувавши до свого складу двох чільних футболістів аж з Бразилії з клюбу Ст. Павльо. Це — помічник Ревелліно і напасник Де-Кастро.

Львівські „Карпати" крім українських талантів — Євтушка, Ковальця, Паляниці, Мізіна і воротаря Береського — заанґажували репрезентанта Ніґерії, 24-річного Унґву.

Донецький „Шахтар" запросив до свого складу Є. Попова з Санкт-Петербурзького „Зеніту" і Є. Жименка з Волгоградського „Ротора". Крім них з інших клюбів повернули Воскобійник, Дранов, Потсквері.

Дніпропетровське „Дніпро" крім поворотця з Санкт-Петербурґу Боброва, включило досвідчених футболістів Полуніна і Юґунова.

Подав
О. Твардовський

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 222-го Відділу

З днем 1-го лютого 1998 р. обов'язки секретаря 222-го Відділу перебирає новий секретар

ЛЮБА МУДРИЙ

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі і вплачувати вкладки на адресу:

Mrs. Luba Mudri
2920 George Ave.
Parma, OH, 44134
(440) 885-4960

ЗМІНА АДРЕСИ

В справі зміни адреси непотрібно телефонувати, а тільки прислати нову адресу до:

Адміністрації „Свободи"
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

❑ „Свобода"
❑ „The Ukrainian Weekly"

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ